

EU-Georgikon

217.-218. szám, 2008. március 5. - március 12.

TARTALOM:

A francia gyümölcsösök megállíthatatlan fogyása Tíz év alatt 20%-kal csökkentek.....	2
Csökkenő őszibarack ültetvények	2
Kutatás: európai program a sharka ellen	3
A mezőgazdasági árak havi stabilitása, és éves 19%-os emelkedése	4
Luc Guyau és a Parasztszövetség szerint: „adják vissza a FAO becsületét”	4
A termelők ingyen osztották salátájukat szét a Mezőgazdasági Kiállításon	5
KAP: a gabonatermesztők hevesen reagálnak az intervenció nyilvános árverésekkel való helyettesítése ellen.....	5
OCDE (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet – OECD): GDP 1 %-a a környezeti krízishelyzet megfékezésére	6
Élelmezési segély : Az Európai Unió rekord nagyságú pénzüsszeget szabadít fel.....	6
A brit sertésenyésztők a Downing Streeten demonstrálnak	7
Genetikailag módosított szervezetek (GMO): Párizs a hivatalos eljárási rend felülvizsgálatát javasolja Európának	7

A francia gyümölcsösök megállíthatatlan fogyása **Tíz év alatt 20%-kal csökkentek...**

2002. és 2007. között a francia gyümölcsösök összterülete 13%-kal, tíz év alatt pedig 20%-kal csökkent. Egyetlen egy faj úszta meg igazán a csökkenést: a dió, melyeknek összterülete 6,5%-kal növekedett.

Az elmúlt öt évben a francia gyümölcsösök 139 790 hektárjukból - az *Agreste Primeur* szerint - 13%-t vesztek el. Olyan visszaesésről van itt szó, ami az 1997. és 2002. közötti 8 % területvesztés után még fel is gyorsul. Az öt év alatt 6,5%-kal növekedő dió-ültetvények kivételével minden más faj területe jelentősen csökkent, s így - az almások után - a dió foglalhatja el a második helyet a listán 20 120 hektárral.

A diótermesztők különleges kivételt képeznek tehát Franciaország gyümölcsfa-termesztői között. A 2006.-ban a termesztett dió kétharmadát exportálták, és a kivitel évről évre növekedett. Ami a 2007.-re 4 400 főre csökkent diótermesztők fejlődési lehetőségét illeti, az továbbra is két államilag elismert, minőségi dió-fajtán alapul: a Grenoble-i és a Périgord-i fajtákon.

Miközben a gyümölcsösök csökkenése folytatódik, az alma-ültetvények maradtak a legnagyobbak, összesen 44 570 hektárral. Tíz év alatt az almások területük egynegyedét, és a termelőik egyharmadát veszítették el, - az utóbbiak 2007.-ben már csak 5 700 fő tettek ki. Ami a termelést illeti, sikerült eljutni odáig, hogy az tartja magát az ültetési tőszám-növelésnek köszönhetően, legalábbis kisebb mértékben csökken.

Csökkenő őszibarack ültetvények

19 520 hektárral a harmadik helyet elfoglaló szilvaültetvények területe is csökken: 1997.-hez képest 3000 hektárral kevesebb van. Az Ente-i szilva-ültetvények területe – melynek termését speciális aszalt-szilva előállítására használják fel – nem változik. (A „prune d’Ente”: egy helyi fajta damaszkuszi szilvával keresztezve - a XII. században - a világ egyik legjobb ízű és legjobban aszalható szilvája vált. Száritott formájában „pruneaux d’Agen” néven védett.)

Leginkább az őszibarack ültetvényeket sújtja a területcsökkenés. Területéből 15 860 hektárt veszített, ami az összes terület 1/3-át jelenti, illetve a termelők fele hagyott fel tevékenységével. Az ültetvények nagy része sharka¹

¹ A *Plum pox vírus* (PPV) először 1967-ben mutatták ki Svájcban. A csonthéjasok magját támadja meg, jelentősen rontja a termésátlagot. Terjedése rovarokkal, fertőzött oltóanyaggal történik. Emberre és állatra ártalmatlan. Tünetei : elszíneződött levelek, mag, deformálódott gyümölcs, színeződött gyümölcshéj.

vírussal fertőzött, és a spanyol konkurencia is veszélyezteti a termelők jövedelmét, mivel a hazáival egy időben érkeznek a piacra – értékelte Mezőgazdasági Minisztérium Központi Statisztikai Hivatala (SCEES).

A sárgabarack-ültetvények területe is csökkent, most 1000 hektárral van kevesebb, mint 5 éve, jelenleg összesen 15 320 hektár. Főbb termesztési területe a Drôme és a Gard megyék. Még rosszabb a helyzete a cseresznyének, mely termőterülete 2000 hektárral csökkent öt év alatt, így most 10 730 ha területet foglal el. A cseresznyeültetvény-tulajdonosok száma felére csökkent 1992. óta. Vaucluse, Ardèche, Tarn-et-Garonne és a Rhône folyó mentén található a legtöbb cseresznyés.

Végezetül pedig a körte-ültetvények fontossági sorrendben a hetedik helyet foglalják el Franciaországban. Fele akkora területen található, mint 1992.-ben. Legfontosabb termőterülete a Rhône torkolat-vidéke, valamint a Rhône és a Loire folyók völgye.

A kivit (4 330 ha) és a klementint (magtalan mandarin) (1 890 ha) sem szabad elfelejteni, melyek termőterülete csaknem változatlan. A kivit Aquitániában, a Garonne folyó vidékén, Korzika északi részén termesztik, ez utóbbin található Franciaország legjelentősebb klementin-ültetvénye is.

Forrás: Actuagri, 2008. február 28. (M.E. és K.I.)

Kutatás: európai program a sharka ellen

Február 28.-án a párizsi Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállításon a francia Országos Mezőgazdasági Kutatóintézet (INRA) bemutatott egy európai kutatási programot a sharka ellen, ami a (őszi- és kajszi-)barackosok, valamint a szilvások végzetes vírusos betegsége. A programot SharCo-nak hívják, amit az INRA koordinál 12 európai és észak-amerikai ország intézményeinek közreműködésével. A program 2008.-tól 2012.-ig fog tartani. A 4 millió eurós teljes költségvetésből 3 millió eurót európai közreműködésből fognak finanszírozni. A SharCO program lényege az, hogy a betegség elterjedésének megelőzése érdekében egy integrált védekezési stratégiát dolgoznak ki az alábbi keretben: műszeres felderítés, járványtan, védelmi- és megelőzési stratégia a faiskolákban és gyümölcsösökben, valamint a rezisztens fajták nemesítése.

Forrás: Agrafil, 2008. március 1. (DT)

A mezőgazdasági árak havi stabilitása, és éves 19%-os emelkedése

A francia Országos Statisztikai és Gazdaságelemző Intézet (INSEE) utóbbi felmérései szerint, a mezőgazdasági árak 0,1 %-kal voltak magasabbak a januárban, mint februárban. Ám azokról az árakról van szó, amelyek a 2007. januáriaknál 19,2 %-kal magasabbak. Az elmúlt hónapban néhány ár jelentős emelkedése volt megfigyelhető: a baromfinál (+2,7%), a borjúnál (+ 3,1%), a gyümölcsöknél (+5,4%), és az olajos-magvaknál (+6,4). Ugyanakkor észrevehető árcsökkenést tapasztaltunk az árpaőrleményeknél (-4,9%), a burgonyánál (-3,4%), a kertészeti termékeknél (-2,1), a zöldségeknél (-8,3) és a tojásnál (-2,5%). Ezen az árváltozások összemérhetőek a gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen termékek (a talajba juttatott anyagok, takarmányok, gépek) áraival, amelyek az utóbbi hónapban 1,5%-kal emelkedtek. Egy év alatt az emelkedés itt 11,5% volt, az élelmiszer- árindexek változásaihoz hasonlóan. Leginkább a takarmány-, műtrágya- és energia-költségek emelkedtek. Ami a mezőgazdasági árakat illeti, az elmúlt évben 29,7%-kal emelkedtek a növénytermesztésben, 3,1%-kal a gyümölcs és zöldség termesztésben, és 13,6%-kal az állattenyésztésben.

Forrás: Agrafil, 2008. március 1. (DT)

Luc Guyau és a Parasztszövetség szerint: „adják vissza a FAO becsületét”

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által 2004.-ben megalapított Nemzetközi Szövetség az Éhezés Ellen szervezet egyik francia tagja: a „Szövetségesek” Egyesülete, valamint a Mezőgazdasági Kamarák Állandó Testülete (APCA) február 28.-án hozták létre közös internetes honlapjukat, amelynek címe: „<http://associationallies.fr>”. Jelenleg a Szövetségesek munkacsoportjai fellépnek azért, hogy megkönnyítsék a friss zöldségek és gyümölcsök térítésmentes nagybani értékesítését Franciaország területén - úgy, hogy racionálisan használják az áruk (piacról történő) kivonásának európai rendszerét, - közölte Luc Guyau, az APCA elnöke. A Mezőgazdasági Kiállításon a honlap bemutatására szervezett találkozó alkalmával - Philippe Collin-nal, a francia Parasztszövetség Konföderáció titkárával teljes egyetértésben, - Luc Guyau kifejtette azt, hogy „vissza kell adni a FAO becsületét”, szemben Világkereskedelmi Szervezettel, amely csak kereskedelmi kérdésekről tárgyal, (amikor a mezőgazdasági termékeknek csupán a 10%-a lesz áru-csere tárgya).

Forrás: Agrafil, 2008. március 1. (M. I.)

A termelők ingyen osztották salátájukat szét a Mezőgazdasági Kiállításon

A délkelet-franciaországi saláta-termelők elhatározták, hogy ingyen fognak salátát osztani március 1.-én délelőtt a párizsi Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállításon. Ez az akció arra irányul, hogy felhívja a figyelmet azokra a nehézségekre, amely a termelőket éri, amikor jövedelmező áron szeretnék kereskedelmi forgalomba hozni a termékeiket. *„Figyelembe véve a fogyasztók által jelenleg megfizetett árat, a termelőknek olyan áron kell árusítani a salátájukat, hogy az ár betakarja a termelési költségeiket, és tegye számukra lehetővé azt, hogy a munkájukból meg is tudjanak élni”* – így látta hivatalos közleményében a Zöldségtermesztők Országos Szövetsége (FNPLég). Azok a dél-kelet-franciaországi saláta-termesztők, akik Párizsban találkozni akartak Michel Barnier-vel, a francia földművelésügyi miniszterrel, azok február 29.-én blokád alá vették a Châteaurenard-i Nagyvásártelepet (MIN-t) Bouches-du-Rhône megyében. Előző este a Családi Gazdaságokat Védő Mozgalom (MODEF) aktivistái 3000 salátát döntöttek le a Marmande utcában (Lot-et-Garonne), hogy ezzel is kifejezzék támogatásukat a dél-kelet-franciaországi termelők iránt.

Forrás: Agrafil, 2008. március 1. (M. I.)

KAP: a gabonatermesztők hevesen reagálnak az intervenció nyilvános árverésekkel való helyettesítése ellen

Egy március 6-ai közleményben, a búza, (AGPB - Búza és egyéb gabonanövények Egyesülete) a kukorica termesztoők (AGPM - Kukorica Termesztoők Egyesülete) és a szövetkezetek (COOP de France – Francia Szövetkezetek) hevesen reagáltak az ötlet ellen, hogy az Európai Bizottság a lágy búza esetében az intervenció rendszerét, nyilvános tárgyalásokkal helyettesítené. A közlemény aláírói szerint *„az intervenció szabályozza a raktárkészleteket, így elégtelen termés esetén biztosítja a piac ellátását.”* A három szervezet csak erősen *„ellenezni tudja a Bizottság szándékait”* – írja. *„Ennek az lenne a következménye, hogy a piaci szereplőket, a nagyok piaci viselkedését (mint a Bizottság gabonapiaci szereplését) nem lehetne nyomon követni. Az átláthatóság hiánya zavarná a piacok jó működését, amelyre a Bizottság állandóan hivatkozik.”*

Forrás: Agrafil 2008. március 7. (D.T.)

OCDE (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet – OECD): GDP 1 %-a a környezeti krízishelyzet megfékezésére

Az ökológiai válság nem fenyegetné Földünket, ha az országok nem döntenének úgy, hogy megváltoztatják gazdasági struktúrájukat. Ez a lényege az OCDE március 5-én megjelent, 2030-ra vonatkozó környezeti előrejelzésének. Sürgősen tenni kell valamit – értékel a szervezet -, hiszen a tétlenség sokkal többbe kerül, mint a megelőzés. Négy, leginkább érintett területet különít el a tanulmány: a klímaváltozást, a biodiverzitás csökkenését, a vízhiányt és vízszennyezést, és a toxikus vegyi anyagok emberi egészségre gyakorolt hatását. OCDE javasolja azon közgazdasági eszközök alkalmazását, melyek a piacsabályozást segítik (környezeti adórendszer, vízdíjszabályozás, kibocsátási engedélyek, szennyező fizet elv, ...). A felmérés azt mutatja, hogy e szabályozók csak „*valamivel több, mint 1 %-kal*” vetnék vissza a GDP növekedését. Ami az agrár oldalt illeti, OCDE megjegyzi, hogy a világ mezőgazdasági hasznosítású földterületét 10 %-kal kellene növelni 2030-ig, hogy biztosítva legyen a növekvő élelmiszer-, és bioüzemanyag-termelési igény. 2030-ra a jelenleginél egy milliárd emberrel több él majd valamilyen vízproblémával sújtott területen.

Forrás: Agrafil 2007. március 7. (K.I.)

Élelmezési segély: Az Európai Unió rekord nagyságú pénzüsszeget szabadít fel

Az Európai Bizottság humanitárius szervezete március 4-én jelentette be, hogy 160 millió eurót szabadít fel élelmezési segély címén, amit 17 országnak és más elsőbbséget élvező területeknek szán, vagyis összesen 18,7 millió embernek. Ezek közt találhatjuk Szudánt, a Száheli-övezetet, Afganisztánt vagy Kolumbiát. Ebben az évben ez az első és eddig a legnagyobb összegű bejelentett segély. A bruxelles-i sajtókonferencián a bizottság egyik sajtószóvivője, John Clancy jegyezte meg, hogy az élelmiszeriparban lejátszódó áremelkedés ellen akarnak küzdeni. Az Európai Bizottság «*a legrászorultabbakat, a természeti katasztrófák, gazdasági és politikai gondok miatt élelmezési nyomorban élő áldozatokat célozza meg.*»

Forrás : Agrafil, 2008. március 5. (M.E.)

A brit sertésstenyésztők a Downing Streeten demonstrálnak

Körülbelül 150 sertésstenyésztő vonult ki március 4-én a Londonban található hivatalos brit elnöki rezidencia, a Downing Street 10. szám elé azért, hogy a kormány segítségét kérjék a termelési költségek növekedésének megfékezéséhez. A Scotland Yard egyik szóvivője szerint a nap közepére körülbelül 150 ember gyűlt össze a Downing Street előtt, miközben egy másik delegáció benyújtotta Gordon Brown miniszterelnök hivatalába azt a tízezer aláírást tartalmazó petíciót, mellyel a közszervek támogatását követelik. *”Több mint hat hónapja 26 £-os (34 eurós) bevételkiesést jelent minden egyes vágóhidra küldött állat”* -magyarázta Stewart Houston, a BPEX (British Pig Executive- Brit Sertéságazat Szakmai Szervezete) elnöke. *“Az ellátási rendszer láthatóan nem működik, és mi a kormánytól várjuk, hogy lépéseket tegyen annak érdekében, hogy a tenyésztők a termelési költségekkel arányos bevételhez jussanak.”* -tette hozzá a BPEX elnöke. Stewart Houston szerint az igaz, hogy áruházláncok emelték a sertéshús árát a húsos pultokon, viszont a magasabb árak csak kis hányada jut el a tenyésztőkhöz.

Forrás: Agrafil, 2008. március 5. (K.N.)

Genetikailag módosított szervezetek (GMO): Párizs a hivatalos eljárási rend felülvizsgálatát javasolja Európának

Franciaország Jean-Louis Borloo hangján keresztül, március 3-án az Európai Unió GMO-kra vonatkozó hivatalos eljárási rend újratárgyalását javasolta Brüsszelnek. A célkitűzés a francia ökológiai miniszter szerint: belefoglalni az értékelésbe a toxikológusok transzgenikus növényekre vonatkozó véleményét, illetve a biodiverzitással foglalkozó szakembereket, talajok kimerülésére vonatkozó vizsgálatokat, és e kultúrák más növényekkel való együtt termesztetőségére és a költségekre vonatkozó vizsgálatokat. *„Spanyolország, Olaszország, Csehország, Románia, Portugália és Magyarország is felszólalt, és kifejezte támogatási javaslatát a vita folyamán”* - fejtette ki Jean-Louis Borloo. *„A téma a környezetvédelmi minisztertanács június 5-i napirendjében szerepel majd, a Bizottság addigra egy javaslattal fog előállni”* – szerinte. *„Ez egy nyitott tabu téma. [...] Mindenkit érdekeltté tesz. A téma még változtatás alatt áll”* - örvendezett a miniszter, Németország támogatásával büszkélkedve.

Forrás: Agrafil, 2008. március 5. (M. I.)

Fordításában, szerkesztésében, kiadásában közreműködtek**A VE Tanácsadó Továbbképző és Távoktatási Intézet, Keszthely Deák F. u. 57. megbízásából:
a VE Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar oktatói és hallgatói:**

Döme Tünde (D.T.), Kurucz Ildikó (K.I.), Kiss Nikoletta (K.N.) és Vad Mónika (V.M.), Móricz Ildikó Eszter (M.I.), hallgatók, Magyar Emma, gimn.tanuló

Szaszkóné Dr.Decsi Kincső (Sz.-né Dr.D.K.) agrármérnök,

Csepinszky András szakfordító,

Szerkesztette: Kurucz Ildikó (K.I.)

A fordítást ellenőrizte: ^{Dr.} Csepinszky Béla (Cs.B)

Olvasó szerkesztő: ^{Dr.} Szabó Imre (Sz.I.)

Informatikai és műszaki szerkesztő: Hudop Gyula

Felelős főszerkesztők: ^{Dr.} Kárpáti László, ^{Dr.} Csepinszky Béla

Telefón _____ 06-83/ 314-334, 06-30/ 496-23-35

E-mail: euronews@kaa.hu h5535cse@ella.hu

Internetes elérhetőség: <http://tudashaz.georgikon.hu>